

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vsa leta ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays
50,000 Readers

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 2376 CORTLANDT.

NO. 275. — ŠTEV. 275.

NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 22, 1917. — ČETREK, 22. NOVEMBRA, 1917.

VOLUME XXV. — LETNIK XXV.

Nemci v defenzivi.

—000—

UJETI ČASTNIK PRIZNAVA, DA SE PRIPRAVLJA NEMČIJA NA DEFENZIVNO VOJNO. — NEMŠKI NAMEN JE, UTRUDITI ZAVEZNIKE IN POTEM SE PRIPRAVITI NA KONEČNI UDAREC. — NEMČIJA KOT ZMAGOVALKA MORE DIKTIRATI MIROVNE POGOJE. — POZIV NA ZAVEZNIKE, DA NAJ NE NEHAJO PREJ, KOT DA SO NEMCI POGNANI ČEZ MEJO. — PIŠE HENRY BAZIN.

—000—

True translation filed with the postmaster at New York on Nov. 22, 1917, as required by the Act of Oct. 6, 1917.

Pariz, 21. novembra. — Nek nemški častnik je bil ujet skupno z vojakom in je pripovedoval v slabi francoščini naslednje:

— Sem Bavarec; spadam h 102. grenadirjem. Vojak in jaz sva edina, ki sva ostala od moje stotnije. Podal sem se z dobrim namenom in ne zato, ker sem se naveličal vojne, temveč, ker želim živeti.

V zakopih smo imeli peklo in še mnogo hujše od vaše artilerije, predno smo šli vanje. Nikdar še nisem videl kaj takega in nikdar si več ne želim videti.

Konečali smo, kar se tiče — ofenzive.

To pa ne pomeni, da se ne maramo več bojevati in hrabro bojevati. Toda to bo defenzivna vojna, vojna odpora, za kar se pripravljamo na celi črti. Naši poveljniki so že vse odločili.

Ne moremo več zbirati vojaštva za napade, ali pa za močni protinapad. Naša igra je sedaj, se upirati, da bomo pregnani samo s silo in še-le potem, ko ste razmetali na naše postojanke cele tone svinca in jekla. To delo se bo ponavljalo skozi celo Belgijo in Francijo.

Ko bomo tako postopali, vas bomo utrudili in si pridobili časa; pri koncu bomo pripravljeni v ekonomiji gledati moštva in materijala za končni napad.

Ako vse to storimo, bomo dobili zmago v pogojih, kakor smo jo sedaj dobili v ozemlju.

Tako, tedaj, je nemška postopanje, ki ni — nespametno ter je dejanska nevarnost, ki preti zaveznikom in tudi Združenim državam.

Nemčija je v resnici premagana, četudi ta izjava pove drugače. Bila je že na pol premagana, ko je šla Angleška v vojno. Zdaj pa je popolnoma poražena, ki je v igri tudi — Stric Sam.

Toda še vedno upa, da bo prišla pred zeleno mizo s svojo samozvestjo osvajatelja, ki drži zasedeno ozemlje, in v katerega ozemlje ni bil izvršen vpad.

Ali ni lahko prerokovati, da bi to bila vsebina nemških argumentov, ako bi jutri bilo sklenjeno premirje?

Ali ni jasno, da nismo zmagali, dokler ni zasedeno ozemlje Francije in Belgije prosto barbarskih armad?

Ne pozabimo tega!

Ne pozabimo, da bo vsak Francoz, ki je padel pred Verdunom in vsak Anglež, ki je umrl v Flandriji, vstal in rekel:

— Nadaljuj moje delo in poženi ga ven! Poženi ga z vojniki in topovi. Druge poti ni!

Nikakor se ne nahajam v pesimističnem razpoloženju, ko to pišem. Pridigujem samo doktrino, kateri se mora slediti do pravega konca.

Nikdar ne smemo govoriti z Nemci kot zadej za — topom. Nikdar ne bomo smeli govoriti z Nemčijo ali pa z Nemci, razun na — nemški zemlji.

Zaupati moramo petim ali šestim milijonom Angležev na fronti.

Ne smemo prezreti, da imajo Nemci mapo, mi pa — moštvo, denar in municijo ter živež. In ker hočemo videti konec, imamo boljše priložnost, da se držimo dalj časa kot pa Nemci.

Neštokrat sem prejšnje leto pisal, da so Nemci — premagani. To sem vrjel, še predno je Amerika spoznala, da je to tudi njena vojna, ter vojna Francije, Anglije in Belgije.

Ako bi Francija imela še en milijon vojakov, bi lahko prebila nemško črto.

Zdaj sem gotov, da je zmaga gotova; kajti imamo sredstva, ki bodo to prinesla: — žilavost petih, šestih ali sedmih milijonov mladih Amerikancev s topovi in topovi ter zopet — topovi za seboj.

Tako hočemo ostati pri svojem poslu s polnim respektom pred sovražnikom.

Je še vedno nevaren četudi, kakor je rekel ujeti poročnik, — se bo bojeval v defenzivi in v še večjem obsegu, kot pa je to delal letos.

Nabijati ga moramo in nabijati še bolj. Pritiskati moramo nanj vedno in čez ne dolgo časa bo napočil dan, ko se bomo vrgli nanj na celi zapadni fronti od Dixmude do Altkircha, vsi naenkrat: Francozi, Angleži, Avstraleci, Canadei, Belgijci in Amerikanci z artilerijo, artilerijo in zopet — artilerijo.

Potem bomo šli skozi in naravnost v — Berlin.

Tedaj in samo tedaj v tej vojni bomo preprečili, da Nemčija ne bo mogla zbrati na eni točki večjega števila vojaštva ter se v tavihati s tem večjo silo na enem mestu.

Potem ne bomo imeli samo ene točke na zapadni fronti in šli bomo skozi Belgijo, Lotaringijo, skozi Alsa-

Z laške fronte.

—000—

IZ RIMA POROČAJO, DA SO Z VELIKIM IZGUBAMI ODBILI AVSTRIJSKE NASKOKE NA LAŠKO KRILLO. — PONOVRNE NAPADE SO ITALJANI ODBILI, IN IZGUBE NA OBEH STRANEH SO BILE VELIKE.

—000—

True translation filed with the postmaster at New York on Nov. 22, 1917, as required by the Act of Oct. 6, 1917.

Rim, 21. novembra. — Danes se nadaljuje velika bitka na severnem koncu laške bojne črte pri gori Tomba in gori Monfenera v gorah južno od Querro.

Dodaj ni bilo opaziti še nobenega končnega uspeha. Tekom šestih dni so si avstrijske in nemške čete, prodirajoče v velikih masah in za strašnim zagrinjalom artilerijskega ognja, poskušale omajati prijem Italjanov na te višine, ki varujejo pot proti planjavam med rekama Brento in Piavo. Reorganizirane armade generala Diaza pa stoje trdno in prenašajo udarce. Njih fronta je tako močna kot je ob celi Piavi, kjer so pognali Italjani Avstrije po strašnem boju preko vseh prehodov.

Maršal Mackensen ne varčuje z nobeno stvarjo pri svojih poskusih, da prebije skozi laško črto ter obkoli Italjane in sicer s pomočjo nagromadenih čet, ki prihajajo v smeri iz Trentina.

General Bellow, ki je dejanski poveljnik na tej fronti, je odtegnil velikanske množine vojakov izpred Piave ter jih poslal v Trentin.

Laško armadno vodstvo, ki je pričakovalo tako gibanje po uspešnem porazu Avstrijecev, je vrglo velike rezervne čete v gorske postojanke in boji se vrše v velikem obsegu, ki je večji kot na katerem drugem mestu v celi vojni.

Iz Berlina in Rima uradno poročajo, da se boj vrši naprej z nezmanjšano silo, ki kaže, da so žrtve na obeh straneh velike.

Boj se je pričel v soboto ponoči na fronti Tomba in Monfenera ter se nadaljuje z nezmanjšano silo, se je glasilo v zadnjem uradnem večernem poročilu.

Sovražnik je štirikrat prenehal obstreljevati naše pozicije na Monfenera ter vrgel proti slednjem velike mase svojih ljudi. V vsakem slučaju so jih naše čete, kojih pogum je vzvišen nad vsako hvalo, pognale nazaj.

Monte Tomba leži nekako tri milje jugozapadno od Querro, Monfenera pa je gorska veriga, ki se vleče severozapadno od Monte Tomba.

Berlin, 21. novembra. — Poročilo nemškega armadnega vodstva se glasi:

— Močni italjanski protinaskoki na pozicije, katere smo zavzeli na severnem obronku gore Tomba, so dovedli včeraj do obupnih bojev.

Ogenj naše artilerije in strojnih pušk je razredčil vrste sovražnika, ki je naskočil v sklenjenih masah. Naša infanterija pa ga je pognala v njegove prejšnje pozicije. Močno streljenje se vrši naprej v tem bojnem sektorju. Ob dolenji Piavi ni ničesar novega.

Priložnost za draftane.

Iz Washingtona se poroča, da bodo imeli novinci nove narodne armade priliko napredovati do častniških mest.

True translation filed with the postmaster at New York on Nov. 22, 1917, as required by the Act of Oct. 6, 1917.

Washington, D. C., 21. nove. — Oddelki narodne armade, katere bodo sklicali skupaj soglasno z določbami brambega zakona, si bodo sami iz svoje srede izbrali častnike nižjih stopinj, mesto da bi imeli za predstojnike ljudi, prihajajoče iz civilnega življenja in določene, da zavzamejo višja mesta.

Ta načrt za pravo demokratizacijo narodne armade je bil danes objavljen v zvezi z odločbo vojnega departamenta, da se opusti vse častniške vežbalne prostore, kolikor jih je še sedaj.

Za novo politiko se je izvedelo velen nekega obiska senatorja Lewisa iz Illinoisa v vojnem departamentu, ko se je hotel zavzeti za Fort Sheridan kot za nadaljno vežbalno častnikov.

Senatorju Lewisu so povedali, da se bodo nahajala vežbalna raz-

čija; šli bomo skozi Kolin in Koklenz ter Darmstadt v vrstah in nesli bomo svoje zastave naravnost v — ulico Unter den Linden.

To ni lahko delo.

Toda to je delo gotovega konca; in mi to vemo, ker imamo živ in mrtev material.

Kaj treba še več storiti?

Storiti moramo to, da bodo naši nerojeni otroci mogli živeti v miru, prosperiteti, v sreči — v starost in daleč v bodočnost.

borišča za častnike pri divizijskih glavnih stanih velike armade, kjerkoli bodo stale te divizije narodne garde in narodne armade. Če bodo ti glavni stani v Franciji ali pa v Združenih državah, bo tvorilo častniško vežbalnišče del divizijskega glavnega stana.

Pershing na fronti.

True translation filed with the postmaster at New York on Nov. 22, 1917, as required by the Act of Oct. 6, 1917.

Anglijski glavni stan v Franciji, 21. novembra. — Poveljnik ameriških čet na Francoskem, general Pershing, je bil kot gost angleškega poveljnika feldmaršala Haiga navzoč v angleškem glavnem stanu, da bi bil priča angleške ofenzive.

Sinoči je odpotoval s fronte pri Cambrai. V začetku operacij je bil tisti fronte, ter se je zelo zanimal za izid angleškega načrta, da se prebije ta veriga utrd.

Vojna z Avstrijo?

True translation filed with the postmaster at New York on Nov. 22, 1917, as required by the Act of Oct. 6, 1917.

Washington, D. C., 21. nove. — V prihodnjem kongresu bodo raz-

Ruske homatije.

Zavezniki zapustijo Rusijo, da se konča vlada boljševikov. — Zaloga iz Amerike bodo vstavljene na morju.

True translation filed with the postmaster at New York on Nov. 22, 1917, as required by the Act of Oct. 6, 1917.

Washington, D. C., 21. nove. — Zavezniki nočejo imeti z petrograjsko vlado boljševikov nikake zveze in je nočejo priznati za pravo oblast. Zunanji minister maksimalistov Leon Trocki je doživel prvi poraz, ko je angleški poslanik odklonil oficijelni poset boljševikov.

Kar je storila Angleška, bodo storile tudi druge zaveziške vlade in nadaljevanje tega postopanja. ki bo izločilo vlado boljševikov iz občejanja z vsemi tujimi narodi, bo podvzvalo padec njihove moči. V višjih krogih se je danes domnevalo, da medtem, ko boljševiki kontrolirajo kabel in brzojavni urad v Rusiji, kontrolira Anglija kabel izven Rusije in najbrže ne bo dovolila, da bi se tega posluževali maksimalisti.

V tukajšnjem ruskem poslanstvu so mnjenja, da ruski poslanik zato ne dobi iz Petrograda nikake vesti, ker poslaniški uradniki ne marajo priznati sedanje vlade boljševikov. Poslanstvo je izjavilo, da niso dobili iz Rusije nikakih poročil, odkar je bil Kerenski strmoglavljen.

Poslanik se posvetuje z državnim departamentom zaradi zaloga, katere je kupila ruska vlada; razpravljalo se je tudi o tem, ali bi bilo primerno, da bi se vstavile tovarne ladje, ki so na potu v Rusijo. Zagotavlja se od strani diplomatije avtoritete, da so sklenili vsi zavezniki, da vstavijo vsako zalaganje, tudi zaloge živeža, obleke in vojnega materijala, da ne pride v roke boljševikov in, odkar so prišli boljševiki na krmilo, ni še nobena stvar šla iz Združenih držav, ki se ne bi mogla vrniti na morju.

Za boljševike najbolj važno pristanišče Kola je že pod angleško kontrolo. Kola ali Katarinino pristanišče je ob murmanski obali in je edino pristanišče, ki je dostopno iz Severnega ledenega morja, ker je Arhangelsk ob Belem morju že več tednov v ledu.

O tem se še ni razpravljalo, da se prepreči dostop za boljševike skozi Vladivostok ob Pacifiku. — Rusija je že ekonomično odrezana od Skandinavije; zaradi tega se more z gotovostjo pričakovati, da bodo boljševiki izstradani in bodo prisiljeni podati se.

Zatrjuje se, da bodo ruski poslani v Evropi, Ameriki in na Japonskem podpirali tozadevno postopanje zavezniških vlad in v Združenih državah se je sklenilo, da tukajšnji poslanik, neodvisno od tega, kar stori vlada, ne bo nudil Rusiji nikake ugodnosti, dokler ne niso boljševiki strmoglavljeni.

pravljali o tem, ali se naj tudi Avstriji napove vojna.

Senator Hitchcock pravi:

— Napoved vojne Avstro-Ogrski bi bilo priznanje laških zahtev v škodo Avstrije. Med temi je tudi zahteva po ozemlju, vsled česar bi bilo odvzeto Avstriji vsako pristanišče. To pa bi bila nevarna situacija za prihodno vojno. Zato je vprašanje, ako bodo Združene države priznale te zahteve.

Nemški katoliki za cesarja.

True translation filed with the postmaster at New York on Nov. 22, 1917, as required by the Act of Oct. 6, 1917.

Washington, D. C., 21. nove. — Iz Nauena je prišlo sledeče kabelsko poročilo:

— Prihodnje nedeljo bodo vsi nemški (katoliški) škofje brali s svojih sedežev pastirsko pismo, v katerem se zagotavlja, da bodo katoliki v Nemčiji odbili vse napade na nemško vladajočo hišo in monarhistični ustroj države. Katoliki morajo braniti prestol proti vsakemu zunanemu sovražniku in notranji revoluciji. Škofje zamenjujejo ljudsko vlado, ki prinaša samo nove oblike nevarnosti in uničnosti ter silo, o čemer svetovna vojna nudi mnoge vzroke.

Angleška ofenziva.

—000—

ANGLEŽI SO PRIČELI OFENZIVO NA 32 MILJ DOLGI FRONTI. — PRODRLI PET MILJ SKOZI HINDENBURGOVO ČRTO. — VELIKANSKI USPEH ANGLEŠKIH "TANKOV". — NEMCI SO BILI PRESENEČENI. — VJELI SO 8,000 NEMCEV.

True translation filed with the postmaster at New York on Nov. 22, 1917, as required by the Act of Oct. 6, 1917.

Angleški glavni vojni stan v Franciji, 21. novembra. — Velika sila angleških tankov je predrila na več krajih močno utrjeno Hindenburgovo črto v okolici Cambrai.

Zgodaj danes zjutraj je častniški poročevalec preko-račil Hindenburgovo črto v bližini Havricourta.

Z lahkoto se je sledilo sledovom angleških tankov skozi gosto žično ograjo. Na več mestih so tanki popolnoma odstranili vse ovire ter so zapustili za seboj velike vrzeli, ki so bile popolnoma proste, da so mogle čete iti skozi.

Nemški strelni jarki in zakopi so bili v veliki zmedenosti, kar je jasno kazalo, s kako naglico se je sovražnik umaknil iz teh znamenitih jarkov.

Poročevalec je bilo tudi dovoljeno, da je smel opazovati tanke, ki so šli včeraj v boj, ko se je pričela velika bitka. Bilo je le malo artilerijskega streljanja, le tu pa tam se je slišal odmev regljanja strojnih pušk.

Tla so bila trda in pokrita z visoko travo. Bilo je nekaj velikih strelnih lukenj, kakoršne se more videti v Flandriji; na tem prostoru je imela artilerija le malo opravlila.

Veliki poljski monitorji so se počasi pomikali in opravili so največ. Ko so se pričeli pomikati, so jih Angleži zagnili v gost oblak dima, tako da je bilo za sovražnika nemogoče jih videti v razdalji nekaj jardov.

Tanki so dosegli sovražno prednjo vrsto na fronti glavne črte in ne da bi se bili vstavili, so drveli skozi žično ograjo, med tem ko so topovi iz njih streljali ves čas.

Tu so se bali, da se jim bo postavila nasproti ovira, pa se ni. Prebili so se skozi mreže in pehota jim je sledila skozi velike vrzeli.

Napad se je pričel na dolgi fronti, ko se je danilo. V prvih urah se je pokazal viden uspeh. Odpor, katerega so nudili presenečeni Nemci včeraj zjutraj, je bil slab in okoli poldne so bili angleški pionirji že na delu ter so gradili pota čez stare strelne jarkove fronte. Med tem pa so pričeli v velikem številu z vseh strani prihajati ujetniki.

Izgube napadajočih čet so bile majhne.

Veliko število mrtvih Nemcev pa je ležalo pred glavno črto Hindenburgovih zakopov, kjer so presenečeni in na pol podivjani Nemci le na pol poskušali zavstaviti angleški naval.

Ta bitka je bila nekaj čisto novega za zapadno fronto, ker se je pričela brez običajnega artilerijskega streljanja. Na tanke je bila položena odgovornost za zmago ali poraz in izpolnili so pričakovanje.

Železni velikani so šli skozi silno črto bodeče žice na fronti glavne Hindenburgove črte ter čez zakope, kakor bi bili v paradi.

Tanki so pričeli ob 6.20; o pol poldne pa se je pehota, ki se je zagnala v luknje, katere so napravili mogočri stroji, sprijela na odprtem polju s sovražnikom na prvih opornih točkah Hindenburgove črte ter ga potisnila nazaj na več krajih.

Do poldne včeraj ni bilo velikih bojev in nemški artilerijski ogenj je bil zelo slab.

Nemci so se v več slučajih prostovoljno podali in v prvih urah boja so jih prignali več sto.

Dva nameravana napada sta bila od angleške pehote preprečena v prvih urah, eden v zakopih pri Bullecourtu, drugi pa v parku Havrilourt, kjer je ena nemška stotnija pričela prodirati.

Tanki, katerim je sledila pehota, so včeraj popoldne nadaljevali svojo pot v nemške postojanke.

Ujetniki mirno priznavajo, da je bil napad za nje veliko presenečenje ter je zajel mnoge v zakopih.

Tajnost, s katero so Angleži pripravili vse to, je najvažnejši dogodek te ofenzive. Topove, tanke in vojaštvo so spravili v okraj Cambrai ponoči; vse pa je bilo podnevisno skrito.

Vojaki, vojni ujetniki, sorodniki, prijatelji in znanci.

—000—

Poskrbujemo denarna izplačila v Franciji, na Angleškem, v Rusiji in Italiji.

Kadar nam pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pismo, katero ste prejeli od tam, kjer se ima plačilo izvršiti; na ta način nam pomagate sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKSER,

68 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Ustanovljena leta 1898.

Glavni urad v ELY, MINN.

Inkorporirana leta 1900.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik Neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI GDBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni odbor:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikažoji se uradnih zadev, kakor tudi denarne priljubljenosti, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebnostna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo- de oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Se priporoča vsem Jugoslovonom za obilen pristop.

Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici.

V blagani ima nad četrt milijona dolarjev; bolniških pod- por, poškodbin in smrtnin je že izplačala do 1,300.000.00 dolarjev.

Bolniška podpora je centralizirana, vsak opravičen bolnik si je svest da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po več naprednih slovenskih naselbinah, tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih; društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Za nadaljnja pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

Pretečeni mesec se je vršila združitelna konferenca raznih zastopnikov in glavnih odborov v Johnstown, Pa.

Ker članstvo JSKJ. tudi želi združenja in ker se je za združenje izrekla deseta redna konvencija JSKJ. v Eveleth, Minn., je bila zastopana tudi naša Jednota po predsedniku združevalnega odbora.

Vsaka dobra stvar ima vesplošno raznih ovir in težkoč tako je tudi z združenjem.

Predvsem moram omeniti, da se na tem zborovanju ni vpoštevala resolucija naše Jednote. Zato je od naše strani nemogoče zavzeti nadaljne akcije, dokler se naša resolu- cija ne vpošteva.

Naša resolucija je praktična in odkritosrčna ter je tudi brez egoizma.

Da bode članstvu v splošnem naša resolucija bolj zna- na in da se zastopniki ter drugi glavni odborniki raznih Jednot in Zvez seznanijo s pogoji naše Jednote, pod ka- terimi je naša Jednota voljna se združiti, podajam tu resolu- cijo.

Resolucija je bila že enkrat priobčena v vseh sloven- skih listih in se glasi:

RESOLUCIJA,

sprejeta na desetem glavnem zborovanju J. S. K. J. glede združitve vseh slovenskih Jednot v močno organizacijo.

Ker spoznavamo velike koristi in dobroto, katere bi uživali, če bi bili vsi združeni v veliko in močno organi- zacijo in ker bi s tem prihranili veliko stroškov pri ura- dovanju in poslovanju, in ker bi s tem pridobili veliko večji upliv in kredit v slovenski in tujerodni javnosti v Ameriki, zatoraj bodi tem potom

SKLENJENO, da se Jugoslovanska Katoliška Jednota privolji združiti z vsemi drugimi Jednotami, Zvezami in samostojnimi društvi, pod sle- dečimi pogoji:

1. — Da se naredi popolnoma novo ime, katero bi vsebovalo namen in pomen organizacije, kakor naprimer: SLOVANSKA PODPORNJA JED- NOTA (Slavic Benevolent Union) ali kaj slič- nega; ime, katero bi lepo glasilo v slovensčini in angleščini.

2. — Da se najme strokovnjak, kateri bi prečnil vse certifikate organizacij, katere se hočejo zdru- žiti, in dognal njih solventnost; stroške tega stro- kovnjaka naj bi plačale vse prizadete organiza- cije po številu njih članov.

3. — Da bi vsaka organizacija, ki bi bila pri vo- lji se združiti, izvolila ne manj kakor tri sposo- be članov, ki bi korespondirali med seboj ali se na

snidli v enem mestu v sredi Zdr. držav, kateri bi osnovali načrt s pomočjo strokovnjaka, kako do- biti solventnost vseh Jednot, tako da lahko do- bimo charter v vseh državah.

4. — Da se razpiše glasovanje na vse člane doti- čnih Jednot, v katerem naj bi bil prijavljen popo- len načrt združitve, kakor tudi vse druge ugod- nosti, ki bi izvirale iz tega združenja. Pred gla- sovanjem pa naj se da 6 mesecev časa za razmo- trivanje, v katerem naj člani izraze svoje mne- nje.

5. — Da se stavi točka v pravila, katere se ne bi smela premeniti dokler ne glasuje za njo tri če- rtine vsega članstva, točka, ki bi jamčila popo- lno svobodo verskega in političnega prepričanja, točka, ki bi preprečila razmotrivanje ali propagi- ranje socializma, katolicizma, ateizma in sploh vsake verske ali politične stranke.

6. — Da se postavi taka nova organizacija na po- polnoma trgovsko podlago v smislu fraternaliz- ma in bratstva, na podlago patriotizma in narod- nega zavedanja, izobrazbe in napredka, po prin- cipu: "Vsi za enega in eden za vse".

Joseph Pishler, tajnik.

Naznanila.

Društvo Jugoslovani št. 104 JSKJ. v Chicago, Ill., naznanja ter ga predložiti nadzornemu od- uradnim potom vsem članom in boru v pregled.

Kliče vsem članom: Na svi- denje 9. decembra, posebno pa ti- stin, ki že niste dve leti bili pri- seji! Pozdravi!

Math. Kramar, tajnik.

Vsem članom društva sv. Cirila in Metoda št. 9 JSKJ. v Calume- tu, Mich., se s tem naznanja, da se vdeležijo glavne letne seje dne 2. decembra točno ob 2. uri pop. v navadni dvorani. Na omenjeni seji bo volitev novega društvene- ga odbora za leto 1918.

Kateri član izostane brez opravi- čenega vstopa, bo moral plačati \$1.00 kazni v društveno blagajno.

Torej pridite vsi do zadnjega člana k omenjeni seji!

Z bratskim pozdravom John D. Zanich, tajnik.

John Blish, Chicago, Ill.

1944 W. 22. Pl., Chicago, Ill.

Iz urada društva sv. Andreja št. 84 JSKJ. v Trinidadu, Colo., se naznanja vsem članom, da se bo vršila redna trimesečna seja v nedeljo dne 2. decembra. Tem po- tom vabim vse člane, da se te seje kolikor mogoče v polnem številu vdeležijo, ker se imamo posvetovati o dovolj važnih stvareh v korist društva.

Pozdravljam vse člane ter jim kliče: na svidenje 2. der.!

Mat. Kavčič, tajnik.

Društvo sv. Jožefa št. 29 JSKJ. v Imperialu, Pa., naznanja vsem članom, da se bodo od sedaj za naprej vršila društvena redna in izvanredna zborovanja vsako prvo nedeljo v mesecu in ne več tretjo, kakor dosedaj, in to radi tega, ker je društvo od- dalo svojo lastno dvorano v svrhu združne prodajalnice v najem.

Društvo bo zborovalo v Narodnem Slovenskem Domu, in sicer ob eni uri popoldne. To si naj vzame vsak oddaljeni član v zna- nje, da bo pravočasno poslal me- sečni assessment. Toliko v prijazno naznanje.

Sobratski pozdrav vsem sobra- tom in sosestram.

Alojzij Tolar, tajnik.

Tem potom naznanjam članom društva sv. Martina št. 44 JSKJ. v Barbertonu, Ohio, kakor tudi oddaljenim, da se bo vršila dne 9. decembra celoletna, to je glavna seja, kjer se bo razpravljalo več važnih točk in obenem bo tudi vo- litve novih društvenih uradnikov za l. 1918.

Po sklepu zadnje seje se bo pri- čelo zborovanje točno ob eni uri popoldne. Kateri izmed članov se te seje ne vdeležijo ali s tehničnim vzrokom ne opraviči, plačal bo 50¢ v društveno blagajno.

Nadalje v decembru imamo vsi člani brez izjeme 50¢ doklade v pokritje društvenih stroškov. Ta- to je vsaj bilo odobreno 12. juli- ja t. l., da se ne priredi nobena društvena veselica, ampak v po- kritje stroškov plača vsakdo \$1, da bodete znali, zakaj je naklada.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Obenem tudi opozarjam vse ti- ste člane, ki kaj dolgujejo dru- štvo, da poravnajo svoj dolg, ka- kor tudi smatram do 25. decem- bra, da bo vsak član dolgujoč za- bil.

Položaj v Benetkah.

V NASLEDNEM ČLANKU PO PIŠUJE AMERIŠKI VOJNI PO- ROČEVALEC, NA KAK NAČIN SO LAHI IZPRAZNILI "KRA- LJICO MORJA, PONOSNE BENETKE. — ITALJANSKA MORN- NARICA TVORI GLAVNO OBRAMBO TEGA MESTA.

True translation filed with the post master at New York on Nov. 22, 1917, as required by the Act of Oct. 6, 1917.

Benetke, 19. novembra. — (Za- la krasna pod temmmodrim nebom, kasnelo poročilo.) — Usoda Be- netk je odločena. Od Asiago viso je ke planote pa do iztočnega brega zakasnila kot do skuša pomagati benetiških lagun se italjanska mornarica in armada ustavlja stal- nemu in neodoljivemu pritisku za- vojevalca kojega nestrpnost, da se polasti tega najbolj fantastičnega mesta na svetu, je razvidna iz na- ravnost krčevitega značaja obstre- ljevanja, ki trese šipe okenj v tre- nutku, ko pišem to.

Benetke, ponos morja, brani se- daj v glavni meri le mornarica in nikdar nista stali kakovost in od- porna sila teh izbranih mož pred težjo preiskunjo kot sedaj.

Usoda mesta bo odločena ob- enem z usodo cele črte ob Pivae, kajti noben neposredni pohod v Benetke ni mogoč skozi močvirja lagun, dočim drži na drugi strani laska mornarica desno krilo fron- te ter vrši uspešno svoj posel.

Častniki, ki so napravili Građez za pravi paradiz obiskovalcev, ki pa je bil obenem zelo nevaren za so- vražnika, se mude tukaj in v zad- njih desetih dneh je komaj eden izmed njih zapustil za trenutek svojo pozicijo v močvirju. Nočim- dan pretresa streljanje velikih mornariških topov mesto. Pogosto vzbudi ponoči človeka to gr- menje ki dokazuje, da se italjan- ska armada z vso odločnostjo vs- tavlja napredujočim Nemcem in Av- strijcem.

Včerajšnji dan sem preživel v lagunah ter potopal s pomočjo raz- nih sredstev od ene točke do dru- ge. Naša ladja je zapustila prista- nišče ob Lido ter stopila v ozek kanal, ki vodi v severozidni smeri. Ploščevita močvirja so izgleda-

Končno smo dospeli do Cavalli- na. Mornarji so bili zaposleni na bregu in celo prebivalstvo se je pomikalo v dolgi črti proti Benet- kam. Cavallio je dolg otok, ki je ločen od Benetk do Porto di Li- do, a prebivalci so kljub temu gna- li pred seboj svojo domačo živi- no.

Tukaj so bile štiri ženske, ki so gnale največjega prašiča, kar sem jih kdaj videl. Dve sta držali vr- ovito krog vratu živali, tretja žen- ska je s palico krotila vsako pra- šičev, neopokornost, dočim ga je dr- žala četrta za rep ter tako diriga- lala njegovo pot od zadej.

Veliko prebivalcev se je vozilo v čolnih. Eden teh čolnov, plošč- cat benetiški čoln, je imel čuden to- vor. Sprejaj je veslal nek možki. Zadač pa ženska. Prav v ospredju pa je sedela ženska, ki je držala v roki kip sv. Franciška, štiri čev- je visok, katerega je gotovo re- šila iz kake vaške cerkve. V sred čolna je bil pozlačen naslonjač, prevlečen z živordečim brokatom.

Drugi begunci pa so se vozili skozi kanale v malih čolnih.

Kljub temu pa so Benetke v ne- varnosti in oblasti osredile vse potrebno. Že več kot pred enim tednom so izpraznili blazinco ter nadalje ženske ječe in pozneje tu- di možke ječe.

Zatem so polagoma izpraznili tudi bolnice. Krog drugega no- vembra je odredil poveljujoči čast- nik v Benetkah, da morajo vse družine vseh oseb, ki so zaposle- ne od strani vojnega ministrstva, nadalje mornariškega ministrstva ter vse osebe, ki stalno stanujejo v Benetkah zapustiti mesto pred desetim novembrom. Ob istem ča- su je sprejel poveljujoči admiral pri sebi konzularni zbor ter priznal možnost izpraznenja Benetk. Za- tem je ponudil konzulum in njih uradnikom posebne ladje, na ka- terih naj bi se odpeljali.

Dne 6. novembra je obvestil ad- miral ameriškega konzula Carrol- la o stanju stvari ter ga prosil, naj stopi v zvezo z drugimi konz- uli in se dogovori z njimi glede odredb, kako zavarovati inozem- ske kolonije, dočim stvar zaenkrat še ni bila preveč nujna.

Mr. Carroll je pojasnil članom svoje kolonije, da je to dvorljivo vabilo, naj se zapusti mesto ter rekel Amerikancem, da je boljše, če ne čakajo do zadnjega trenut- ka, dasiravno še ni vzroka za ne- posredno razburjenje.

Angleški konzul je tudi nazna- nil svoji koloniji, da bo odklonil vsako odgovornost za Angleže, če bodo ostali v mestu še preko 10. novembra.

Tuji so valed tega odšli, sicer nevoljno, a brez nepotrebnega nag- liče ali prevelikega razburjenja.

Vsi člani ameriške in angleške kolonije so zapustili mesto dne 12. sedanjega bojno črto opustiti ter za- stati drugje.

Isti čas pa so tudi pričeli prihajati skozi mesto begunci. Večino jih so nastanili v hotelih, kjer so jim dali tudi hrane.

Mesto je zapustila tudi polovica prebivalstva in v trenutku ko to pišem, je v mestu le 60.000 do 80 tisoč ljudi.

Več kot dvajset tisoč teh bi rado c. 150. a so preveč revni ter nimajo nikakega sredstva ter prostora, kjer bi mogli živeti.

Razen tega bi morali plačati tu- di železniške stroške, če bi hoteli oditi.

Delo ameriškega Rdečega Kri- za in sicer potom posredovanja poslanstva v Rimu ter ameriške- ga konzula v Benetkah, je bilo iz- vanredno uspešno ter ga italjaske oblasti cenijo prav po zasluženju.

Postojanko Rdečega Križa in važni železniški postaji v Mestre bi se moralo opustiti, če bi ne bilo ameriškega Rdečega Križa in us- pešnega dela amer. konzula. Me- sto, da bi to postajo zaprli, so raz- obesili veliko ameriško zastavo ter pričeli z dobrodelnim delom v večjem obsegu kot prej.

Slično postajo je vstanovil konzul pred kratkim časom v Chiog- gia. Vse neizmerna težkoče glede transporta in iznajditve hrane so premagali z vtrajnostjo in delom.

Ker so skoraj vse ladje v vladni službi, se je moralo vsa živila pri- vesti na Chioggio z malimi čolni.

Nadalje je dal ameriški konzul denar Rdečega Križa na razpola- ko tudi vsem Benečanom, ki so želeli oditi iz mesta, ki pa niso imeli potrebnih denarnih sredstev, a seveda pod pogojem, da so imeli primerno prtljago, da se lahko prežive v kakem drugem mestu.

Delo amer. konzula je zavzelo tako velik obseg, da je njegova navzočnost v mestu prav do zad- njega trenutka neobhodno potreb- na. Vsled tega skuša dobiti dovol- ljenje, da sme ostati prav do zad- njega trenutka, dasiravno je sam zase prepričan, da se bo črta ob Pivai, vzdržala.

Kot so stvari sedaj, je videti, da je treba Benetke opustiti.

Delo železničarjev zasluži prav posebno hvalo ter je izvrstno. Od 8. pa 14. novembra so bile razme- re na železnihh trasah. Vlaki so bili prenapolnjeni ter so imeli zamude od št. do 20 ur. Ena postaja je bila do vrha naložena s prtljago odhajajočih Benečanov. Le ne- umornemu delu železničarjev se je bilo zahvaliti, da so spravili prtl- ljago naprej.

Nek strojniki je bil na svoji lo- komotivi šestdeset ur brez vsakega spanja.

Vsi uradniki pa so na delu noč- iman ter si prizadevajo na vse načine omogočiti odhod beguncev iz Benetk in drugih krajev.

Vsakoje je pa prav posebno za- dovoljen z delom poveljnika Co- sta, ki izdaja potrebne potne listi- ne.

Od 1. pa do 5. novembra je za- pustilo mesto nekako 6000 Bene- čanov, med katerimi so bili skoraj vsi člani boljših slojev ter aristo- kracije. Kljub temu pa vlada še vedno prepriča vsakemu posamez- niku na izbiro, če hoče ostati ali zapustiti mesto v vseh izpraznje- nih in ogroženih ozemljih.

Benečani so postali še enkrat ta- ki kot so bili leta 1848.

Vsričo velikega poraza so je 24. julija najprej mesta brezbriz- nost. Pozneje je pa ta brezbriz

Testament.

Povest. — Spisal Janko Keranik.

I.

Oh veliki cesarski cesti, ki teče iz Ljubljane proti Celju, stoji v mali vasi že blizu kranjsko-slovenske meje velika dvanadstopenjska hiša, v katero se menda oko vsakega potovalca, ki prihaja mimo mimo, ozira z nekakim začudenjem, češ: kaj hoče ta obširna stavba v samotni, divji dolini? Dandanes poslojpe tudi v istini nima nobenega pomena na tem mestu. Ves promet se je preselil na železno cesto v Savski dolini, in ko bi vsako leto proti jeseni ne prihajalo po stari cesti nekoliko vojaških čet, ki menjavajo svoje garnizije, ne bi vedeli ljudje, čemu je cesta ostala še državna. Domače industrije ali razširjenih obrtov, ki bi potrebovali večjih prometnih sredstev, tukaj ni, in visokot gorovje, ki spremlja cesto ob obeh straneh, prica s svojim sivim skalnatim pobočjem, da je zadnji važni del premoženja prebivalcev te doline, gozd in les, že romal iz nje. Pol streleja od ceste teče v eni vrsti z njo majhen potok, ob suhi neznaten in komaj tolik, da premiče tuintana na primernem mestu eno ali dve mlinski kolesi, ob deževju pa silen hournik, ki gusosi vso dolino, z gorovja in z nižjih hrd pa splavljajo zadnje ostanke rodovitne zemlje.

S prometom in z lesom je izgubilo tudi blagostanje prebivalcev ob cesti; koder se stavi nova hiša, vedno je le borna koča in malo je boljše izjem med njimi; stare stavbe pa so ali bodo v malo letih le razvaline, tožne priče vedno veljavne zakona, da se mora mali klanjati velikaš, da mali lokalni ali zasebni interes izgine pred velikim, splošnim interesom.

Ono poslojpe, o katerem smo zgoraj izpregovorili, je taka priča: V dve nadstropji je zidano in z opeko krito. A danes na stenu ni več robnikov, pod kapom je opal ves onet in široke vialne lise, ki se kažejo na čelu in nad oboki, pričajo jasno, da sedanje-mu gospodarju ni moči ali ni volje za to, primerno vzdrževati poslopja. V drugem nadstropju so okna večinoma pobita in teseni okviri so trohili; tam gori očisto nihče ne stane; v prvem pa je videti nekoliko novih popravil, toda vse le tako surovo, slabo tesano ali na debelo ometano, da mora vsakdo soditi, da se je zgodilo le, ker je bila skrajna sila in potreba, in da se je žrtvovalo le, ker najmanj je bilo moči.

Na dvorišču pred hišo stojata dve lipi, v sredi med njima pa kamenita luža, nagnjena na stran, tako da ni moči kozarec postaviti nanjo, da ne bi zdrknul natla. Lipi sta stari in ravni, in ko bi ne bili tako neusmiljeno obsekani, da sta slieni evetno-nedeljskima butarama, bi delali krasno senco. Pa saj ni nikogar, da bi se senčil pod njima. Celo trudni popotnik, ki pride mimo, krene dalje; kraj je prepust in presamoten in celo gošta, temnozeleni travni, krijoča široko, do ceste sezajoče dvo-lise, in ki raste rada na starem tlaku, ki ga je ugradila in potem zapustila človeška noga, ne more privabiti nikogar, da bi zleknil na nji trudne ude.

Tako je dandanes. Pred kakim polstoletjem pa je bilo drugače. Stransko gorovje po vsej dolini je bilo temno zarašeno s snreko in gorovjem, potok Radomlja je enakomerno tekal po globoki strugi, ki mu ni dala duška ven na zeleno trato, po veliki cesti pa se je čulo dan na dan, uro za uro ropotanje težkih tovornih voz, krčanje vozovkov in vesel glas roga, ki ga rdeče opravljeni postiljoni ni dal od ust, češ: "Pošta je prva, ognj se s tira!"

Pa tudi poslojpe, o katerem smo gori pripovedovali, in lepi lipi pred njim, dvonose in vse krog, vse je kazalo drugo lice. Tedaj je bila ta velika krčma, kjer so zlasti tržaški vozniki radi no-čevali. Miša sama je bila v naj-bojšem stanu, na desni in levi širnega dvorišča so se raztezali prostorni hlevi, spodaj ob cesti pa lepo ograjen vrt; pod košatima lipama pred hišo krog široke karmenite mize pa so sedeli o vročih poletnih dnevih vozniki, potniki in trgovci ter se krepčali pri dobri kapljici, ki jo je točil bogati, vsem voznikom od Trsta do Dnaja najbolj poznati ter od vsake

čistami krčmar Topolščak. Vedeli so, da je tam vse dobro spravljeno. Ljudje in živina, in da tudi končni račun ni prehud. Gospod sam je imel okoli petdeset let, bil je širokopleč, srednje, skoraj bolj majhne postave, okroglega, rdečeličnega obraza, vedno do čiste obrat, opravljen napol gosposko, napol kmetisko, in v vsem svojem ravnanju gibčen in uren kakor mladenič dvajsetih let.

Miklavž Topolščak ali "gospod Topolščak", kakor so ga nazivali vsi tuji in tudi gospoda iz bližnjih uradov, dasiravno so ga domači kmetje, ki so ga poznali od mladih nog, vedno le tika, je bil vdovec. V mladih letih je bil prehodil nekoliko sveta, se pričel nemščini in laščini za silo, po očetu smrti prevzel posestvo, se oženil in po svoji prihodnosti in sreči postal kmalu eden najmočnejših posestnikov svojega okraja. Od otrok mu je ostal edini sin, drugi trije so bili pomrli, pred malo leti pa še žena. Odslej mu je pomagala sestra, tudi že priletna, pri gospodinjstvu, sin Andrej pa je obiskoval že višje šole v Ljubljani.

Bilo je lepega poletnega popoldne, ko je zadonel od zahodnje strani doline, po kateri se vije velika cesta, mimo Topolščaka, tenek glas poštnega roga, naznanjujoč ob tem nenavadnem času, da se bliža poseben voz ali ekstra pošta, kakor so dejali domačini. Krčmar Topolščak je bil tega glasu vedno vesel, zakaj znal je, da od potnikov, ki se poslužujejo tega pomočka, tudi zanj odpade kaj več, in zato je tudi danes prišel na dvorišče in čakal pod lipama, kaj mu pripelje naznanjeni voz.

Bil je še doli pod klancem, preko katerega ni mogoče drugače nego korakoma.

"Bode pa že spet kaj — zate, Miklavž!" se oglasi eden izza mize, kjer so sedeli trije pivci, očito domačini. Govornik je bil majhen, suh možič, zarjavlega, skoraj črnkastega obraza in že postarjen, a izpod košatih obrvi mu je zrlo dvoje malih svetlih oči tako živo in zvito tja v beli svet, da sta dajali neznatni osebi svojega lastnika nekaj čisto posebnega.

"Ej, Tomaž, saj tudi tebi včasih kaj pripade!" je zavrnil krčmar malo porogljivo. "Kako pa je bilo tedaj, ko si onemu pozabljenemu Francozu toliko časa roko pod nos molil, da si imel malo več v mošnji nego on."

"Tebi pa ni treba rok moliti, Miklavž; ti kar pišes, prijatelj, pišes s kredo na mizo, pa ti letijo dvajsetice nanjo, in še mari ti ni, se-li Francoz ali Tržakar, ali naj si bo, kdor hoče, kisto drži ali ne!"

No, le čakaj, Topolščak! V nekaj letih, pravijo, bo železna cesta tam doli za Savo gotova, potem boš pa vesel, če bo Piškurjev Janika vsake kvatre dal pri tebi za polje tepkovca."

"Ti boš pa hodil za bobom kakor kobilica za deteljo!" je zagodnjel krčmar malo nejevoljno. Opomin na železno cesto mu ni bil prijeten.

V tem je že pridrdral težki poštni voz, katerega so vlekli štiri konji; prvi par je vodil jahneč, ki je sedel na vajetnem konju, drugega pa postiljon z visokega sedeža; le-ta je že oddale mignil z bičem v znamenje, da se voz tu vstavi.

Topolščak je hitel k vratom, da pomaga prišlecu izstopiti; toda poštni spremljevalec, ki je sedel v vozu, mu je mignil, naj počaka.

"Bolnika imamo, ne vem, kaj bo z njim!" je pristavil.

Krčmar pokliče sestro Uršo, in tudi Tomaž, ki je došel le rado-vedno gledal semkaj izpod lipe, se je pridružil onim.

Vzdignili so iz voza postarjenega, bledega gospoda ter ga odnesli v vežo. Bolnik je bil tako slaboten, da ni mogel stati, niti sam sedeti, ter je venomer pokuševal in tiščal roke na usta. Rdeče lise na robu so pričale, da se mu je bila vili kri.

"Po gospoda pošljimo, po gospoda — umrl bo!" je stokala Urša.

"Molči, molči!" je zavrnil Topolščak. "Počakaj, ga bo li hotel — gospoda, ali ne!"

Hotel je še nekaj pristaviti, toda pogled na prestrašeno žrtvo lica mu je udal misel, da oni mar-več umre slovensko. In ni se bil niti najbolj poznati ter od vsake

"Po zdravnika pošljite!" je šepnil le-ta siloma. "In postelj — postelj mi pripravite!"

Po zdravnika poslati ni bila tako mila stvar. Na Vranskem in na Prevojah — povsod je stanoval po eden, toda na obe strani je bilo z vodom skoro poldrugo uro. Pa Topolščak ni dolgo premišljal. Z vranskim padarjem — kakor so ga imenovali po dolini — sta bila prijatelja; poslal je blapca z urnim konjem tja.

V tem pa so bolnika spravili v čedno sobo v drugem nadstropju in postiljon je prinesel več težkih kovčegov za njim. Tomaž mu je pomagal.

"Brez groša pa ni ta dedec," je šepnil na stopnicah, "ker vozi toliko s seboj; pa še tako težko je vse, tako polno. Odkod pa je?"

"Vrag ga vedi!" je sopihal postiljon. "V Ljubljani je bil še zdrav, tudi v Podpeči je še jel in pil, a tu v Grabnu mu je zdajci jelo slabo prihajati. Mislimi smo, da bo v vozu umrl."

Bolnik je navzile svoji slabosti skrbno pazil, da mu prineso vso prtljago v sobo. Potem pa je želel, naj ga puste v miru; samo eden naj pri njem ostane. Čutil se je nekoliko krepkejšega.

Krčmar je ukazal sestri Urši, naj pazi na tučca, sam pa je odšel k poštnim ljudem, ki so se po kratkem počitku odpravljali nazaj v Ljubljano.

Na spodnjih stopnicah je stal Tomaž.

"Ti, Miklavž! S tem tam gori ne bo nič! Deset padarjev in pa še Ostriženece povrhu mu ne pomagaj!" je dejal potihoma.

Topolščak je potegnil dvakrat zaporedoma rame kvišku.

"Pa veliko ima s seboj! To so težki kovčegi!"

Krčmar je odgovoril z ramami kakor prej, potem pa pristavil: "Pojd, pojdi v hlev, pa pogled malo po živini, dokler so hlapce ne vrne!"

Omahnctov Tomaž — to je bil njegov priimek — je stisnil oči za trenutek in iz njegovega grla se je čulo nekaj kakor zatrti kašelj, a obrnil se je in odšel v hlev. Bil je to bližnji sosed Topolščakov, stanujoč v napol podrti koči pod klancem. Drugega posestva ni imel, zaslužil si je pa živč in časih še kaj več s tem, da je pri Topolščaku, kadar je bil večji promet, opravljal službo drugega hlapca, točaja ali sploh kar je bilo treba. Njegov zaslužek pa je vedno ostal tudi pri Topolščaku, zakaj Tomaž ni mogel videti ali čutiti kaj okroglega v žepu, nego je sploh vse zapil tam, kjer se mu je dalo. Ljudje so o njem včasih čudno govorili ter pripovedovali, da je se staremu Topolščaku, Miklavževemu očetu, pomagal u-kežne Francoze moriti, in tako je bil komaj ušel, da ga niso z drugimi vred ustrelili tam za svetega Kristofa zidom pred Ljubljano.

Tomaž sam pa o onih časih ni rad kaj znil.

Proti noči se je pripeljal zdravnik z Vranskega. Mali okroglo-lični in trebušni možič se je malo dalje mudil pri bolniku, kakor je bila sicer njegova navada pri drugih, ukazal pokladati mu mokre rute na glavo in mu dal nekoliko kapljic črne tekočine, katero je bil prinesel s seboj. Bolniku je nekoliko odleglo in je hotel zaspati. Zdravnik pa je obljubil, da se drugi dan zopet vrne.

Ostal je še pozno v noč v krčmi, odhajaje pa omenil, kar je bil že stokrat ponovil: "Slab je, slab, pa mi ga spravimo na noge!" (Dalje prihodnjije).

D'Annunzio hoče pogati Benetke.

True translation filed with the post master at New York on Nov. 22, 1917, as required by the Act of Oct. 6, 1917.

Benetke, Italija, 21. novembra.

Slavni laški pesnik Gabriele D'Annunzio, katerega drzni poli-ti so ga napravili ljubljence armade in o katerem se je poročalo, da se je izgubil pri neki bombni ekspediciji nad avstrijsko črto, je na varnem in zdrav.

"Piava", je rekel danes tukaj, "mora zavzeti v laškem mišljenju najprvo mesto. Pozabiti moramo Pad in Tiberio; svojo moč moramo zbrati pri Piavi. Nikdar ne sme zaničevani sovražnik prekoračiti nove in svete fronte v našo sveto zemljo. Grem na fronto, da pomolim svoje roke v vodo Piave."

Avstrija ne sme nikdar stopiti v Benetke. To se ne more niti misliti. Račje, kot bi žrtvovali kame-nje na trgu sv. Marka, da bi na nje stopili Avstrijci, se odlično da poškodovalo. Naj pogin v očaju, katerega glavnica bo vsa avstrijska vojska, ki bo na nje stopila."

Hotel je še nekaj pristaviti, toda pogled na prestrašeno žrtvo lica mu je udal misel, da oni mar-več umre slovensko. In ni se bil niti najbolj poznati ter od vsake

bil na vsako sled za njo, a ko je končno general Tersić poizvedel zanjo, je naprosil pomožni odbor, da jo spravi na varno.

Sedaj pa je prišla ta prošnja nazaj iz rok bolgarskih oblasti, in v odgovoru se glasi, da gospa Tersić ne more zapustiti dežele, ker je postala medtem — bolgarska po-danica.

Jemanje srbskih kmetov v vrste bolgarske armade je ena najhujših oblik okrutnosti, katere izvajajo. To delo se vrši na povsem sistematičen način.

Na javnih prostorih so nabita obvestila, v katerih se glasi, da se morajo vsi mežki v starosti preko 17 let pri-javiti vojaški službi.

To stavljanje celega prebivalstva v vojaško službo sovražnika je naravnost nečuvno dejanje okrutnosti ter nasprotuje vsakemu pravilu mednarodnega postopanja v času vojne.

Bolgari pa to svoje postopanje opravičujejo s teo-rijo, da Srbija sploh več ne obstaja in da so Srbi pravza-prav — Bolgari.

Minister je govoril nadalje o vedno večjih potrebah srbskega kmečkega prebivalstva za čas bodočih zimskih mesecev. Oni Srbi, katerim se je posrečilo pobegniti in ki so sedaj na Krfu ter drugje na Balkanu, ne morejo posla-ti nikake pomoči, kajti oni so izgubili vse ter ne morejo dati ničesar.

Vsled tega vzroka pa je tudi denar, ki ga je posodila viada Združenih držav, denar previdnosti ter pomaga reševati srbska življenja in to na tisoče.

Svota, ki so jo posodile Združene države Srbiji, je znašala 15,000,000 frankov. Ta svota je bila določena, da pokrije stroške za tri mesece. Če bi se prispevalo v ena-ki meri, bi se porabilo na leto 12,000,000 dolarjev.

Ta razdelitev se vrši pod vodstvom dr. Ninčiča ter a-meriškega pooblaščenca Persivala Dodge, kateremu po-maga še par drugih Amerikancev.

Razmere v Srbiji.

SRBSKI MINISTER ZA JAVNA DELA, DR. MOMČILO NINČIČ IZJAVLJA, DA JE SRBIJA OPUSTOŠENA DEŽELA TER DA JE NAJVEČ TEPELA VSLED OKRUTNOSTI ZAVOJEVALCA. — POSTOPANJE AVSTRIJCEV IN NEMCEV S SRBSKIMI KMETI — USPEŠNOST POMOČI ZDRUŽENIH DRŽAV.

True translation filed with the post master at New York on Nov. 22, 1917, as required by the Act of Oct. 6, 1917.

Otok Krf, 18. oktobra. (Poročilo Ass. Press.) — Denar, ki ga je posodila Srbiji vlada Združenih držav, rešuje življenje srbskega naroda, — je izjavil srbski minister za javna dela dr. Momčilo Ninčič, kateremu so poverili na logo, da razdeli denar, posojen od ameriške vlade.

Dr. Ninčič je pripovedoval o različni uporabi ameriškega denarja, katerega so predvsem uporabili za 130,000 srbskih vojnihi jetnikov v Nemčiji, za internirane civiliste, pribežnike ter za penzije.

Pozneje pa je povedal povest o krutosti in klanju, ki ga vrše Bolgari še vedno, ter rekel:

— Srbija je več trpela kot katerakoli druga dežela, kajti niti razdejanje Belgije in opustošenje Severne Fran-cije se ne moreta primerjati s tem, kar je pretrpela Srbija. Naroda Belgije in Srbije sta imela na razpolago morska pristanišča, da pobegneta na ladjah, in imela sta tudi železnice.

Srbski narod pa ni imel nobenega pristanišča za beg. Ko so Bolgari odrezali monastirsko železnico, niso imeli Srbi nobene železnice na razpolago.

Vsled tega so jih dobesedno zajeli v past. Bili so brez sredstev za beg izzemski poti preko gora in celo kmečki prebivalstvo Srbije je prišlo pod kontrolo bolgarskih za-vojevalcev.

Nadalje sta bila Belgija in Francija pred očmi Angli-je in Amerike, dočim je bila Srbija odrezana od celega sveta in brez vsake vednosti, kar se vrši, in brez vsake po-šte za dobo dveh let.

Srbske kmete so privezovali za vsako stvar. Vzeli so jim konje, govejo živino in drobnico ter uničili njih polje-delsko orodje. Možke, ženske in otroke so morili na naj-bolj oruk način in pod najbolj bedastimi pretevezami.

V tem oziru prekašajo Bolgari izdaleka Avstrijce, kaj-ti Avstrijci imajo sodišče ter formalne obsodbe na smrt. Bolgari pa ne poznajo nobenega procesa ali formalne ob-sodbe. Povelje za umor se izda in vojniki imajo pravico v-zeti življenje po svojem lastnem mnenju tudi brez vsake-ga povelja.

Dejanske dokaze za take umore je predložil ameriškemu poročevalcu srbski minister za zunanje zadeve in-ti dokazi so obstajali iz fotografij in kopij, ki kažejo, ka-ko so šest srbskih kmetov privezali drugega poleg dru-gega na kole ter kole porinili v tla, dočim so skupine vo-jakov in častnikov stale pred temi kmeti ter se smejale gibanjem svojih žrtev.

V nadaljevanje je izjavil minister:

— Bolgarska politika obstaja v tem, da smatra Srbi-jo in srbski narod za uničen. Soglasno s tem so Bolgari imenja, da Srbov sploh ni več. Vsled tega mora postati vsak Srb Bolgar in si nadeti bolgarsko ime ter postati bolgarski državljani.

Naš vojni minister, general Tersić je ravnokar imel slično izkušnjo, ki se je tikala njegove lastne družine.

Njegova postarna mati, stara nad sedemdeset let, je ostala v Srbiji po velikem izhodu srbskega naroda, kajti bila je prešlaba, da bi mogla prenesti to potovanje. Izgu-

bili so vsako sled za njo, a ko je končno general Tersić poizvedel zanjo, je naprosil pomožni odbor, da jo spravi na varno.

Sedaj pa je prišla ta prošnja nazaj iz rok bolgarskih oblasti, in v odgovoru se glasi, da gospa Tersić ne more zapustiti dežele, ker je postala medtem — bolgarska po-danica.

Jemanje srbskih kmetov v vrste bolgarske armade je ena najhujših oblik okrutnosti, katere izvajajo. To delo se vrši na povsem sistematičen način.

Na javnih prostorih so nabita obvestila, v katerih se glasi, da se morajo vsi mežki v starosti preko 17 let pri-javiti vojaški službi.

To stavljanje celega prebivalstva v vojaško službo sovražnika je naravnost nečuvno dejanje okrutnosti ter nasprotuje vsakemu pravilu mednarodnega postopanja v času vojne.

Bolgari pa to svoje postopanje opravičujejo s teo-rijo, da Srbija sploh več ne obstaja in da so Srbi pravza-prav — Bolgari.

Minister je govoril nadalje o vedno večjih potrebah srbskega kmečkega prebivalstva za čas bodočih zimskih mesecev. Oni Srbi, katerim se je posrečilo pobegniti in ki so sedaj na Krfu ter drugje na Balkanu, ne morejo posla-ti nikake pomoči, kajti oni so izgubili vse ter ne morejo dati ničesar.

Vsled tega vzroka pa je tudi denar, ki ga je posodila viada Združenih držav, denar previdnosti ter pomaga reševati srbska življenja in to na tisoče.

Svota, ki so jo posodile Združene države Srbiji, je znašala 15,000,000 frankov. Ta svota je bila določena, da pokrije stroške za tri mesece. Če bi se prispevalo v ena-ki meri, bi se porabilo na leto 12,000,000 dolarjev.

Ta razdelitev se vrši pod vodstvom dr. Ninčiča ter a-meriškega pooblaščenca Persivala Dodge, kateremu po-maga še par drugih Amerikancev.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa ko-lonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$3.00.

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI Z DOLJNE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET CENA \$3.00.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALJAVNE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

52 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

BOJAKI NAROČATE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Slovensko Amerikanski

KOLENDAR

ZA LETO 1918

Rasen koledarskega dela ima še sledečo vsebino:

Pesem.
Vašen zgodovinski dokument.
Popolnen pregled svetovne vojne.
Prasnik v Petelinji vasi.
Prag.
Problem Alzacije-Lotarinske.
Ukradeno pismo.
Rad.
Veliki dobitok.
Razno o otrocih.
Oživljaj francoskega žurnalista.
Venizelos.
O postanku koledarja.

Nemški napadi s plinom.
Živali in aeroplani.
Ruska revolucija.
Program ruske socialistične stranke.
Aforizmi.
Normalni potek ruske revolucije.
Rusija.
Nemški cilji in Rusija.
Padec rodbine Romanovcev.
Prednost brzojava.

Stane 35c.

Pesem jetnikov.
Kozaki in njih vojska.
Litvinski kmetje.
Nevidna poslanica.
Buchara.
Čudne pogrebne določbe.
Album.
Krščanska svatba pri Kafrih.
Večni koledar.
Petelinji boji.
Nekaj za gospodinje.
Sala.
Oglasi.

Koledar krasi nad trideset slik, izmed katerih jih je skoraj polovica s soške fronte.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

52 CORTLANDT STREET,

NEW YORK CITY, N. Y.

Jan Marija Plojhar.

Češki spisatelj Julij Zeyer.

(Nadaljevanje).

Tedaj je dvignil oči od svoje cigarete k njej, in toliko hvalečnosti in radosti je brala v njih, da ni niti slisala, a kakšnimi besedami ji je odgovoril.

Govorili so še nekaj časa, potem je gospod Plojhar vstal, da se poslovila.

"Obljubila ste mi", je rekel gospod Giovanni, "da me obiščete in si ogledate moje tukajšnje stanovanje. Grem torej in se prepričam, jeli dala gospa Santarella natak niti vse duči in okna."

"Z Bogom torej", je odgovorila Nina. "S Katarino se pogovoriva še o nekaterih zadevah, potem pride.".

Odšel je in uro pozneje je prišla gospa Giovannina kakor tudi je obljubila, in se ogleda pri ognju njegovega ognjišča; nastalo je hladno. Veselo je razpravljala o raznih malenkostih, naposled je rekla:

"Obljubila sem Katarini, da nas spremita na majhnem izprehodu, tja nekam pod stare pinijske, odkoder je lep razgled, Katarina naju čaka na vrhu."

Izprehajali so se pol ure, gospa Nina je govorila veselo, mnogobesedno, v celoti pa prazno, a ona dva sta skoraj vedno molčala. Ko pa je opazila, da se solnce nagiba k zapadu, je silno in nepričakovano zakoprnela po Rimu.

"Tukaj je žalostno kakor v grobu", je vzklila. "Le zopet nazaj v mesto, nazaj! Kako paž morete tukaj živeti! Brrrr..."

In se ni pustila zadržati, hitela je k domu, kolikor je mogla, in že oddalec je klelela na Francesca, naj da zapreči. Hodila je nemirno in nestrpno po sobi. Odleglo ji je šele tedaj, ko je v ozračju naposled udaril po konjih in se je odpeljala. Vsi so jo spremlili do kočije in so gledali za njo. Mahala jim je z robcem, dokler so se videli.

Katarina in gospod Plojhar sta se ločila pri vhodih.

"Z Bogom", mu je rekla dedek. "Ako bode pri volji, pojdemo jutrujem v Isolo Farnese k domu Clemente, ki vas bo prav rad sprejel do Vei."

To se ve, da je bil voljan, no izlet se takrat ni vršil.

Deževati je začelo in nastal je hladni veter. Rad bi bil šel za kratko v mesto, mikaše ga je zbirke v galerijah, toda tam bi ne imel nade, da vidi Katarino, dočim jo je tukaj včasih za trenutek zagledal vsaj oddalec. Zakaj če je dež ponehal za eno uro, ako se je pokazalo solnce, je prišla na teraso ali pa na vrh na kratke izprehode. Ni bilo mogoče, si misliti, kaj krasnejšega, nego je bila ona, ko se je šetala kraj onih starih dreves z dolgimi vejami, s katerih so padale demantne kapljice ter se svetile v solnce, zavita v višnjevkasti turški šal, čigar čop je ležal na svetlih, mehkih in bogatih laseh ter pokrival glavno temo. Res, glorijska se je svetila krog nje!

Nekoč je stal pri odprtem oknu. Šla je mimo in ga zagledala. Pozdravil je, in ona je z odzdravom postala ter rekla:

"Kakšno vreme, gospod! Bojim se, da še dolgo ne bo mogoče posetiti doma Clemente."

"Nič ne pomaga, kontesa! Učim se potrpljenja", se je silil Jan Marija v šalji ton, misleč pri tem ne prestanto: Kako je krasna!

"Čudim se, da ne greste v Rim", je rekla. "Ali vam ni tukaj dolgočas?"

"V družbi Shelleyev!" — je vzklil ter dvignil zvezek pesmi, ki jih je držal v roki.

"O, jaz Shelleya tako malo poznam, a rada bi —" ni dogovorila.

"Kontesa, ali želite čitati njegove pesmi?" je vprašal.

"Rada, zelo rada bi jih čitala, pa ne vem, zadostuje li moja angleščina."

"Poizkusite!"

"Ko bi mi jih hoteli kdaj posoditi za poizkušnjo?"

Predno je dogovorila, je izginil z okna in tekla na vrh. Zasopljeno je stal še par minut pred njo ter ji podal knjigo.

"Kako ste ljubezni!", — je rekla.

A ta vsakdanja, navadna fraza je zvenela tako krasno iz njenih ust, tako polna je bila dobrote.

Gredoč dalje, je obračala liste. Šel je poleg nje. Zdelo se ji je tako naravno, da sta hodila skupaj na tem starem vrhu.

Santarella ji je videla a okna.

pokimala je z glavo ter si rekla:

"Pristoja jima to."

Govorila sta o Shelleyu in sploh o poeziji. Jan Marija se je zarekel in je moral priznati, da piše verz. Bila je presenečena in čez hip je rekla:

"Pravzaprav sem si že poprej mislila, da ste poet."

Precej je umolknila, ker je priznala, da je razmišljevala o njem.

Čutil je njeno zadrego in hitro je okrenil govorico v drug tir, da si ga je njen izrek neizmerno osrečil. Mislila je torej o njem! — Zdelo se mu je, da hodi z Beatrice po raju. V tem se je skirilo solnce za oblak, in pripravljalo se je zopet k dežju.

S tem je bil izgnan iz raja, pravzaprav ga je sam zapustil, ko je Katarina zbežala pred nastopivšim nalivom.

Drugi dan ni vedel, ali naj zopet čaka pri oknu ali naj se pokaže, ko bi ona zopet prišla na vrh. Ali je ne prepodi, kadar bo zaznala, da ga vselej najde pri oknu? Preudarjal je še, ko se je zdajci pokazala pod drevjem. Gledala je naravnost v njegovo okno in ga je tam zagledala, je prišla bližje ter se posmejala:

"Nisem se mogla dočakati, da vam povem, kako sem vesela! — Shelleya razumem popolnoma, moja angleščina zadostuje. Včeraj sem čitala 'Alastora'. Samo en stavek mi je nejasen. Hotela sem ga napisati in ga k vam poslati s prošnjo za pojasnilo. Pa sem si mislila, da vas slučaj morda zopet privede k oknu."

Vzela je knjigo izpod svojega višnjevkastega šala, jo odprla in poiskala oni stavek na zaznamovani strani.

Jan Marija se je vzpel na okno in je globlino skočil z nevisokega prvega nadstropja.

Prestrašila se je, lahko je prebledela in tiho rekla:

"Prestrašili ste me... Kako se počutite?"

Ne da bi odgovoril, je vprašal z usmevom:

"Kje je ta stavek v 'Alastoru'?"

"Tu, tu!" Težko je dihal in tresel se ji je prst, s katerim je kazala. "Ali se niste poškodovali?"

Je zopet tiho vprašala.

Jan Marija je zopet potresel glavo z usmevom: v tem je polglasno prečital ono mesto ter ji pojasnil, česar ni bila razumela.

Nista hodila dolgo po vrhu in že sta postala oba molčeča. Njega je ganila njena skrbljivost, njo je tesnila zavesta, da se izdaja.

"Kaj izdajam?" se je vprašala in to vprašanje jo je zmedlo.

Pri ločitvi ji je rekel:

"Kontesa, ako zopet ne bode česa razumeli..."

"Vas zopet poprašam", je odgovorila. "Vrt postane, kakor vidim, nekakšnek olegij za razlaganje Shelleya. Toda, prosim vas, ne skakajte skozi okno na svojo katedro!"

"Ne, kontesa, jutri pridem skozi vrata."

In tako sta poskrbela za sestanke, ne da bi to zapazila. Šele, ko sta bila vsak v svoji sobi, sta se tega domislila, in čeprav se ji je zdelo to časi čudo, je vendar prišla na sestanek.

Toda od onega dne, ko sta se začela skoraj pravilno shajati na vrhu, sta govorila že manj o Shelleyu, o poeziji in sploh o važnih stvarih. Začela sta si praviti brezpomembne reči, ki se zde tako pomembne, kadar se začneta dve osebi ljubiti.

Le včas, kadar je zapazila na njegovem čelu mračnost, ki je sicer ginila pred njenim svetlim pojavom, vendar pa puščala za seboj sled ožornosti, se je pričela povpraševati po njenem vzroku.

Nikdar ji ni rekel, da se mu včas zdi, da nosi v sebi kal smrti, opisoval pa ji je sedaj obširne one drugo pezo, ki ga je izza dobe prve mladosti tiščala k zemlji in ga pripravila ob radost življenja, namreč ono, kakor se mu je zdelo, brezupno propadanje starega, nekdanjega tako slavnega kraljstva češkega. Vedeč njeno pozornost, zaničmanje in globoko simpatijo, je postal zgovoren, tako da se je včas zamaknila vanj.

Z vso silo svoje navdušenosti, svoje ljubezni do onih s krvjo in solzami oškropljenih poljan, z vsem peklom svojega sovražstva proti večnim sovražnikom svojega naroda, a vsem ognjem in zanosom

(Dolje ortodoksi.)

SLOVENCI
v Pittsburghu, Pa., in okolici!

Vsi oni, ki dobe od vojnih oblasti posebne knjižice, da točno odgovore na stavljena vprašanja in ne vedo, kako izpolniti, se zamo-rejo obrniti na mene in jaz jim bom to napravil. Vsek mora priti osebno. Čez dan sem v svojem uradu od 8. ure zjutraj do 5. ure zvečer, 117 Blakewell Building, vogal Diamond in Grant St.; zvečer od 7. do 9. ure sveder pa lahko pridete v moje stanovanje: 702 Cedar Av., North Side, Pittsburgh (Allegheny). Jamčim za točno delo.

Kotko Unkovich, javni notar, 117 Blakewell Bldg., Cor. Diamond & Grant Sts.

(22-11—10-12)

Novice.

Milwaukee, Wis.

Dne 10. novembra zjutraj je umrl Anton Slatinšek, star 37 let, v bolnišnici v Wauwatosa. Bolehal je dalje časa na živčni bolezni. Pritoževal se je, da je njegova žena Marija rajše videla druge kot njega. Ko je pokojni Anton zbolel pred enim letom, se je ohladila ljubezen žene do njega, kar mu je šlo tako do srca, da od onega časa sploh ni bil več zdrav. Na pomlad je vložila žena tožbo proti njemu za ločitev zakona in končna obravnava bi se bila vršila 26. novembra. Pogreb se je vršil 12. nov. Zapušča ločitve željno ženo in 2letno hčerko, brata Franka in Louisa ter bratrance Jožefa Slatinška v Milwaukee. Pri društvu ni bil nobenem. Pogreb sta mu preskrbela žalujoča brata. Žena se ni vdeležila niti pogreba. Rodom je bil iz Gornje-garada na Sp. Stajerskem.

Dne 11. nov. popoldne se je pri-petila rojaku Josipu Grandlichu, elatarju in urarju na West Allisu, nezgoda, ki je zahtevala življenje 13letnega Deloni Arenz. Grand-lich se je peljal omenjenega dne z avtomobilom v zapadni smeri iz West Allisa. Blizu Fr. Kervi-šarjeve hiše je dohitel Grandlich fant, ki se je peljal s kolesom, ter se ga izognil. Medtem je pa oba dohitel Gus Hintz z avtomobi-lom. Ta je hotel pustiti oba za-daj; zavil je na levo stran, ne da bi dal kak signal, zavozil skoraj v jarek, nato pa hitro krenil na desno ter zadel v prvi del levega kolesa Grandlichevega avtomobi-la. Sunek je bil tako močan, da je odletel avtomobil Grandlichega na desno v fanta ter ga pritisnil k telefonskemu drogu. Fant je bil še tako zavesten, da je pove-dal svoje ime in stanovanje. Pre-petljan je bil z ambulančnim vo-zom v bolnišnico, kjer je vsled dobljenih poškodb umrl.

Med 19. in 24. nov. bo vpokli-canih v vojaško službo 30 odstot-kov, ki so bili potrjeni pri zad-njih naborih. Iz 5. warda bo od-šlo 43, med njimi več Slovencev.

Sheboygan, Wis.
Dne 10. nov. je umrl starištem Jožef Karlovič dvainpolletni sin-ček Karol.

Med vpoklicanimi k vojaštvu, ki so dobili pozivaice, da se mo-rajo podati med 19. in 24. nov. v vojašnico, so sledeči rojaki: K. Kronošek, A. Staniš, Viljem De-škevič, Jožef Hudales, Jožef Ma-kavič, Andrej Kordič, Janez P. Novak, Jožef Jakotič, Ed. L. Ro-senthal in Janez Dežman.

Hibbing, Minn.
Menda ni vsem rojakom znano, da smo tukaj v kraju, katerega se imenuje "indijansko ozemlje" in v katerem se ne sme točiti no-bene opojne pijače. Dva Italijana sta nakupila grozdje ter napravi-la 1700 galon vina. O tem sta iz-vedela indijanska agenta Hess in Johnson, prišla na dom Italijanov in vse vino, 1700 galon izpustila po tleh ter sode uničila.

Aurora, Minn.
Tukaj je policija zaprla Jožefa Meglič pod obdolžitvijo, da je z nožem napadel in poškodoval po-hrbtu in roki med spanjem W. Kasabodskega v campu Winton Dear. Pride pred veliko poroto. Ker ni mogel položiti varščine, je bil prepeljan v ječo v Duluth.

Virginia, Minn.
Parna lopata v Mesaba Moun-tain je je ubila našega brata Hr-vata Mihaela Stuparja, ko se je odtrgala veriga. Ranjki je bil ro-dom iz Bosne, star 40 let. Poko-pali so ga v nedeljo 11. nov.

Ely, Minn.
Naš rojak Geo. L. Brozich, žu-pan v Ely in član komisije za St.

Novice.

Milwaukee, Wis.

Dne 10. novembra zjutraj je umrl Anton Slatinšek, star 37 let, v bolnišnici v Wauwatosa. Bolehal je dalje časa na živčni bolezni. Pritoževal se je, da je njegova žena Marija rajše videla druge kot njega. Ko je pokojni Anton zbolel pred enim letom, se je ohladila ljubezen žene do njega, kar mu je šlo tako do srca, da od onega časa sploh ni bil več zdrav. Na pomlad je vložila žena tožbo proti njemu za ločitev zakona in končna obravnava bi se bila vršila 26. novembra. Pogreb se je vršil 12. nov. Zapušča ločitve željno ženo in 2letno hčerko, brata Franka in Louisa ter bratrance Jožefa Slatinška v Milwaukee. Pri društvu ni bil nobenem. Pogreb sta mu preskrbela žalujoča brata. Žena se ni vdeležila niti pogreba. Rodom je bil iz Gornje-garada na Sp. Stajerskem.

Dne 11. nov. popoldne se je pri-petila rojaku Josipu Grandlichu, elatarju in urarju na West Allisu, nezgoda, ki je zahtevala življenje 13letnega Deloni Arenz. Grand-lich se je peljal omenjenega dne z avtomobilom v zapadni smeri iz West Allisa. Blizu Fr. Kervi-šarjeve hiše je dohitel Grandlich fant, ki se je peljal s kolesom, ter se ga izognil. Medtem je pa oba dohitel Gus Hintz z avtomobi-lom. Ta je hotel pustiti oba za-daj; zavil je na levo stran, ne da bi dal kak signal, zavozil skoraj v jarek, nato pa hitro krenil na desno ter zadel v prvi del levega kolesa Grandlichevega avtomobi-la. Sunek je bil tako močan, da je odletel avtomobil Grandlichega na desno v fanta ter ga pritisnil k telefonskemu drogu. Fant je bil še tako zavesten, da je pove-dal svoje ime in stanovanje. Pre-petljan je bil z ambulančnim vo-zom v bolnišnico, kjer je vsled dobljenih poškodb umrl.

Med 19. in 24. nov. bo vpokli-canih v vojaško službo 30 odstot-kov, ki so bili potrjeni pri zad-njih naborih. Iz 5. warda bo od-šlo 43, med njimi več Slovencev.

Sheboygan, Wis.
Dne 10. nov. je umrl starištem Jožef Karlovič dvainpolletni sin-ček Karol.

Med vpoklicanimi k vojaštvu, ki so dobili pozivaice, da se mo-rajo podati med 19. in 24. nov. v vojašnico, so sledeči rojaki: K. Kronošek, A. Staniš, Viljem De-škevič, Jožef Hudales, Jožef Ma-kavič, Andrej Kordič, Janez P. Novak, Jožef Jakotič, Ed. L. Ro-senthal in Janez Dežman.

Hibbing, Minn.
Menda ni vsem rojakom znano, da smo tukaj v kraju, katerega se imenuje "indijansko ozemlje" in v katerem se ne sme točiti no-bene opojne pijače. Dva Italijana sta nakupila grozdje ter napravi-la 1700 galon vina. O tem sta iz-vedela indijanska agenta Hess in Johnson, prišla na dom Italijanov in vse vino, 1700 galon izpustila po tleh ter sode uničila.

Aurora, Minn.
Tukaj je policija zaprla Jožefa Meglič pod obdolžitvijo, da je z nožem napadel in poškodoval po-hrbtu in roki med spanjem W. Kasabodskega v campu Winton Dear. Pride pred veliko poroto. Ker ni mogel položiti varščine, je bil prepeljan v ječo v Duluth.

Virginia, Minn.
Parna lopata v Mesaba Moun-tain je je ubila našega brata Hr-vata Mihaela Stuparja, ko se je odtrgala veriga. Ranjki je bil ro-dom iz Bosne, star 40 let. Poko-pali so ga v nedeljo 11. nov.

Ely, Minn.
Naš rojak Geo. L. Brozich, žu-pan v Ely in član komisije za St.

Pride jesen — pridejo prazniki

pridejo, toda komu. Onemu, ki je močan, zdrav, priprav-ljen, da se ne boji spremembe jesenskega vremena.

Ali kaj hočete vi, ki ste slab, bolan? Najmanjša pre-memba vremena vam lahko škoduje, lahko se prehladite, kašljate, morda ste celo več mesecev v postelji, ali kaj bo potem z delom?

Vsakdo ki čuti, da je slab, ki čuti, da mu manjka moči, ki je bojazljiv, naredi dobro samemu sebi, ako ne čaka, do-klar ni prepozno, ampak ta-koj naroči za 1 dolar eno ali za 5 dolarjev šest škatel **JU-VITO TABLET**. Ako želite, pošljate zavarovati, potem pošljite 10c. več. Naslov: **JU-VITO LABORATORY, South Hill Branch 5 PITTSBURGH, PENNA.**

Louis okraj, je postal poročilo državnim carstvenim komisiji glede premoga. Iz tega se razvidi, da je Ely prejel od aprila 1916 do aprila 1917 skupno 2164 ton trdega in 3634 mehkega premoga. Od aprila 1917 do sedaj pa samo 814 ton trdega premoga in 1107 meh-kega ter vlada vsled tega sedaj veliko pomnjanje premoga.

Gilbert, Minn.

Tukaj je umrl Frank Spačeh. Pogreb se je vršil dne 9. novem-bra. Zapušča sestro omoženo Blondi v Elbi, Minn.

POZOR,

rojaki v Clevelandu, Ohio!

Tu v državi Washington je bil ustreljen Slovenec Frank Logar, roma iz Raketa na Notranjskem. Kakor sem čul, ima brata in se-stro v Clevelandu. Prosim ju, da se oglasi in jaz jima bom kaj več poročal.

Frank Bret, Talmuti Hotel, Aberdeen, Wash. (22-23—11)

NAZNANILO.

Člane društva sv. Barbare post. št. 50 v Burdine, Pa., spadajoče v Forest City, Pa., se pozivlja, da se vdeležijo glavne društvene se-je, katere se vrši dne 2. decembra ob 9. uri dopoldne v slovenski dvorani. Ker po sklepu glavne društvene seje meseca decembra 1916 se v slučaju bolezni vsakemu odvzame 14 dni bolniške podpore, kateri se ne vdeležijo glavne društvene seje, zato prosim, da to upoštevate.

Člani so tudi prošeni, da pla-čajo vse društvene doneske za to leto na glavni seji, ker se bo mo-ral assesment poslati na glavni urad poprej kakor druge mesece. Vincent Widmar, tajnik št. 50. (22-23—11)

Rad bi izvedel za svojega prijatelja FRANKA SEVER. Doma je izpred Jame pri Postojni in sedaj se nahaja nekje v ruskem ujetništvu. Prosim cenjene ro-jake-ujetnike, če kdo ve za nje-govo naslov, da ga mi blagovoli naznaniti, ali naj se pa sam o-glasi svojem prijatelju: John Miklavčič, Camp 44, Cheat Bridge, W. Va., U. S. America. (22-24—11)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata FRANKA BORŠTNIK. Doma je iz Otav nad Cerknico na Notranjskem. Nahaja se ne-kje v ruskem ujetništvu. Prosim cenjene rojake-ujetnike, ki vedo za njegov naslov, da ga mi poročajo, ali če sam bere ta oglas, naj se pa oglasi svojem bratu: John Borštnik, Camp 44, Cheat Bridge, W. Va., U. S. America. (22-24—11)

PAIN-EXPELLER

je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in nadlogah.

Sedajne razmere so nas primorale, povišati ceno na 35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane iste kalivosti in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da staro, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobite. Nikar se dajte premotiti z izjemo ceno ničvrednih ponaredb.

Stari, pravi Pain-Expeller dobete le v zavitku kot je tu naslikan. Pri kupovanju pazite na naše znamko, na besedo Loxol in na naše ime.

Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekar-nah in naravnost od nas. Steklenica za 65c, je ko-ristejša kot pa za 35c, ker vsega več kot dvakrat toliko.

F. A. D. RICHTER & CO.

2400 Washington Street, New York

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Barbare post. št. 82 v Farrellu, Pa., se na-znani vsem članom, da se vdele-že prihodnje seje dne 2. decem-bra. Pri tej seji se ima voliti od-bor za leto 1918.

Na seji dne 4. novembra je dru-štvo sklenilo, da, kdor se ne vde-leži te seje, bo suspendiran za en mesec brez ugovaranja. Izvzeti so le bolniki, ki so naznanjeni tajniku, ter člani, ki imajo plača-ne potne liste. Članice so proste kazni; lahko se pa vdeležo te seje, ako hočejo.

Torej kličemo se enkrat: Na svi-denje 2. decembra ob eni uri po-poldne!

A. Valentincič, zapisnikar.

NAZNANILO IN VABILO.

Članom društva Boritelj št. 1 SDPZ v Conemaugh, Pa., nazna-njam, da se je na redni mesečni seji dne 4. novembra t. l. sklenilo, da se jih na več važnih stvari o-pozori, in sicer:

Člani gori navedenega društva naj ne gredo delati v take kraje, kjer je stavka, toliko časa, dokler ni stavka proglašena dobljenim ali izgubljenim, kajti v slučaju, če je član SDPZ, stavkavkaz in se to dokaže, se bo postopalo z njim po pravilih.

Dne 2. decembra se bo vršila letna seja, kjer bo izvoljen tudi odbor za leto 1918. Da pa omogo-čimo dobiti dobre moči v novi od-bor, se je sklenilo, da se morajo vsi člani vdeležiti letne seje točno ob 9. uri dopoldne. Kdor se ne vdeležijo te tehtnega vzroka, kateri vzrok mora biti pa že javljen pred sejo, bo suspendiran za bol-niško podporo od 1. jan. do 15. jan. 1918. Izvzeti so le bolniki in oddaljeni člani.

Opozarjam tudi člane, da mo-rajo vsi v mesecu decembru naj-kasneje do 15ga poravnati vse prispevke k društvu, ker hoče stari odbor izročiti novemu čiste knjige. Kdor ne bo to vpošteval, bo enostavno suspendiran.

Z bratskim pozdravom
John Skufca, tajnik.
(17&22—11)

VABILO

na

PLESNO VESELICO,

katere priredi

društvo SV. BARBARE štev. 10 v Thomasu, W. Va., v torek dne 4. decembra 1917 v Milkenčevih dyorani.

Pričetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina za moške 50 centov; ženske so vstopnine proste.

Tem potom vljudno vabimo vsa sosednja društva iz Davisa, Tho-masa in Benbusha, kakor tudi po-samezne rojake in rojakinje, da se te naše veselice polnoštevilno vdeležijo in nam tako pripomorejo k boljšemu uspehu.

Za dober prigrizek in suha grla ter izvrstno godbo preskrbi vese-lični odbor.

Članom omenjenega društva se pa naznanja, da, kdor se te vese-lice ne bo vdeležil, bo plačal v dr.-blagajno \$1.00.

Na veselje svidenje v torek dne 4. decembra!
Odbor.
(15,19,22,26—11)

ZASTONJ

trpečim za naduho

Novo domače zdravilo, ki je vsak lahko rabi brez neprimernosti ali izgube časa.

Mi imamo nov način za zdravljenje naduho in hočemo, da poskusite na naš račun. Nič zato ako je imate že dolgo ali pa ako ste jo šele dobili, če je kot senca mračen ali naduho, vi morate pisati po prosti poskušnjo našega načina. Ne odlašajte, kaj je val postel in starost, ako trpite na navduhi, naš način vam bo takoj pomagal.

Mi želimo to postati takim obupnim, katerim vdihanje, opijem priprav "patentirno kazenje" ni nič pomagalo. Mi hočemo pokazati vsake-mu na naše stroške, da je ta novi način določen odstraniti takoj za vselej tež

